

Franciscus was zijn tijd ver vooruit.

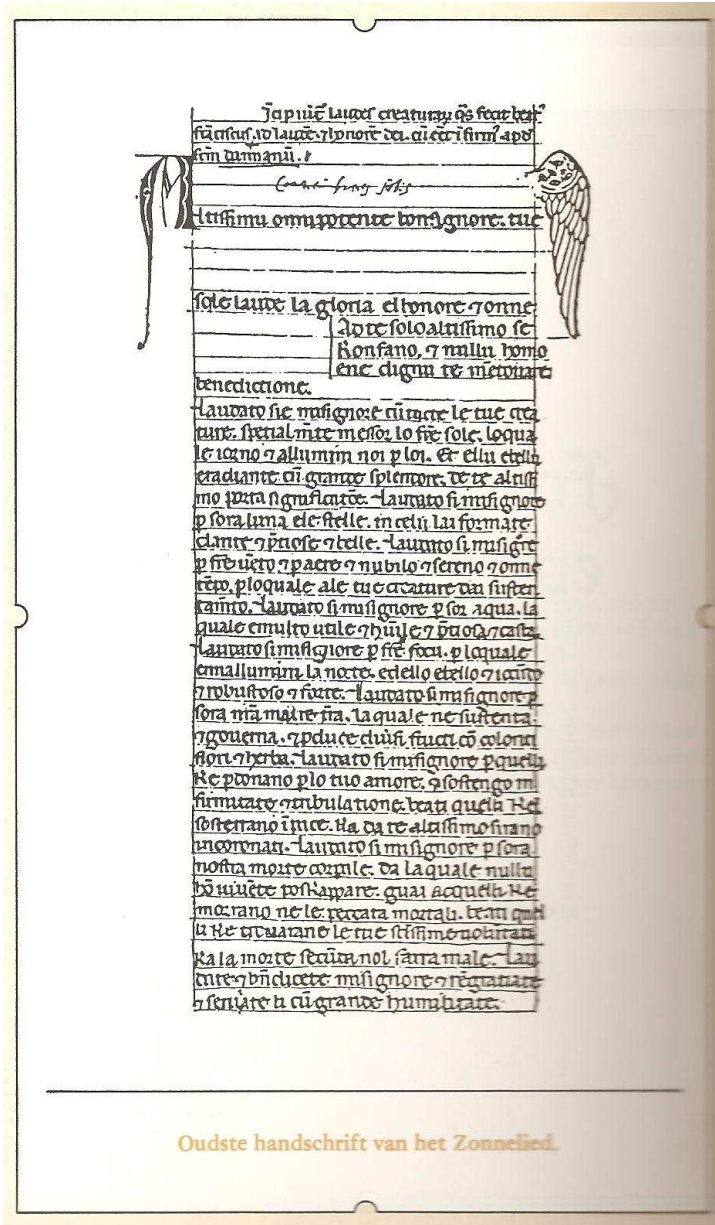
De H. Franciscus, de stichter van de OFS, heeft heel de natuur beschouwd als schepping van God. De hele schepping getuigt volop van de Schepper en wordt aan de mens toevertrouwd als een 'gave' waarvan hij zich kan bedienen om de volheid van zijn menszijn te bereiken. Franciscus beziet de natuur vanuit deze visie. Hij bewondert daarom de eigen aard en de almacht van God in de natuur. Hij voelt zich vrij tegenover de hele schepping, planten en dieren en waardeert ten volle hun vrijheid.

Hoe klein ze ook waren, hij noemde ze alle zijn zusters en broeders. Hij was er zich immers van bewust dat ze alle uit dezelfde Hand voortkwamen als hij. Zo heeft de franciscaanse ecologie dus van oorsprong een theologische beweegreden. Ze heeft haar plaats gekregen in de universele broederschap, waar de eerste plaats toekomt aan de mensen.

In 1961 is het Wereld Natuur Fonds gestart met het scheppen van een bewustwording rond verdwijnende diersoorten en vierde in 1986 haar 25 jarig bestaan in Assisi met een wetenschappelijk congres. Er waren daar vertegenwoordigers van de vijf grote godsdiensten: het boeddhisme, het christendom, het hindoeïsme, de islam en het jodendom. Daar sprak de generaal van de minderbroeders conventuelen de historische woorden : 'Wij leden van de grote wereldgodsdiensten met onze tradities en mannen en vrouwen van goede wil, zijn hier samen in deze prachtige kerk van de H.Franciscus om alle mensen op te roepen tot hun verantwoordelijkheid, voor het welzijn van onze planeet, onze zuster moeder aarde, die in haar ongelofelijke schoonheid ons en alle schepselen in leven houdt. We geloven dat de religieuze zorg voor het behoud en de ecologische harmonie van de natuurlijke wereld, onze gemeenschappelijke erfenis zijn, ons geboorterecht en onze plicht'.

Op het einde van zijn leven tussen 1224 en 1226 gaf Franciscus ons nog in zijn Zonnelied een synthese van zijn visie in een gebed, of is het een gedicht. Treffend is dat Franciscus daarin alleen positieve kwaliteiten geeft aan de schepselen, zijn zusters en broeders. De bronnen, spreken van lofprijzingen, van een lofzang, een lied over de schepselen, een lofzang voor de Heer. Van het Zonnelied dateert het oudste handschrift uit ca 1250, (zie afbeelding) en het bevindt zich in het archief van het klooster van de minderbroeders conventuelen in Assisi. Boven de woorden van dit manuscript is nog een notenbalk te zien, maar zonder muziek. De tekst is

geschreven in de eenvoudige omgangstaal van alledag, in het dialect van Umbrië, de streek waarin Assisi is gelegen. Uit de bronnen blijkt dat Franciscus de maker is, het geheel of althans een gedeelte zou gemaakt zijn wanneer hij ziek lag in het huisje van de aalmoezenier van de clarissen in San Damiano.

Wij mogen Franciscus dankbaar zijn voor zijn visie op de schepping en voor zijn Zonneliid. Hij was zijn tijd ver vooruit.

Will Visser-Pelsma ofs
Oktober 2009